

Аляксей Канстанцінавіч Габрусеў - удзельнік Вялікай Айчыннай вайны. Герой Савецкага Саюза. Палкоўнік запасу.

Нарадзіўся 1 студзеня 1922 г. у вёсцы Гарошкава, Дубровенскага раёна. У 1926 г. пераехаў з бацькамі ў горад Смаленск. Тут ў 1939 г. скончыў сямігодку і затым паступіў на авіяцыйны завод вучнем сталяра. Працу на вытворчасці спалучаў з вучобай у Смаленскім аэраклубе. Але скончыць аэраклуб не прыйшлося - перашкодзіла вайна.

У ліпені 1941 г. добраахвотнікам пайшоў у Чырвоную Армію і ўжо з верасня таго ж года ўдзельнічаў у баях з нямецка-фашысцкімі захопнікамі на подступах да Масквы. Быў цяжка паранены. Пасля лячэння ў шпіталі разведчык Габрусеў ваяваў на Варонежскім фронце, вызваляў Украіну. Вызначыўся ў баях пры фарсіраванні Дняпра і за вызваленне горада Кіева.

Старшы сяржант Габрусеў з групай разведчыкаў у верасні 1943 г. адным з першых фарсіраваў раку Днепр і правёў разведку агнявых кропак і сістэмы абароны праціўніка. Пазней удзельнічаў у баях за ўтрыманне плацдарма. У ходзе бою замяніў выбыўшага са строю камандзіра ўзвода. 3-5 лістапада 1943 г. ў ходзе баёў за Кіеў забяспечваў камандаванне палка разведвальнымі дадзенымі аб стане абароны праціўніка.

Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР ад 10 студзеня 1944 г. за ўзорнае выкананне заданняў камандавання і праяўлены мужнасць і гераізм у баях з нямецка-фашысцкімі захопнікамі старшаму сяржанту Габрусеву Аляксею Канстанцінавічу прысвоена званне Героя Савецкага Саюза з уручэннем ордэна Леніна і медаля "Залатая Зорка".

Адважны разведчык прайшоў з баямі да Чэхаславакіі. Пасля Перамогі застаўся ў арміі, стаў афіцэрам. У 1945 г. скончыў курсы малодшых лейтэнантаў, у 1947 і 1956 гг. - курсы ўдасканалення афіцэрскага саставу. З 1964 г. падпалкоўнік А.К. Габрусеў - у запасе.

Працаваў у аўтаклубе ДТСААФ, з 1980 г. - на тытунёвай фабрыцы. Жыў у горадзе Феадосія (зараз Расія). Памёр 9 верасня 2007 года. Пахаваны на Новых могілках у Феадосіі.

Палкоўнік. Узнагароджаны ордэнамі Леніна, Айчыннай вайны 1-й ступені, Чырвонай Зоркі, Славы 3-й ступені, медалямі.

У горадзе Феадосія на Алеі Герояў усталяваны бюст, на фасадзе дома, дзе пражываў Герой 22 чэрвеня 2011 г. адкрыта мемарыяльная дошка.

Ганаровы грамадзянін г. Дуброўна з 1975 г.

Анатоль Аляксандравіч Галаўко -
доктар юрыдычных навук, прафесар, заслужаны
юрыст Рэспублікі Беларусь, удзельнік Вялікай
Айчыннай вайны, удзельнік вызвалення
Дубровенскага раёна.

Нарадзіўся ў г. Аляксееўка Белгародскай вобласці
12 снежня 1925 г.

У 16 гадоў добраахвотнікам пайшоў на фронт.

Быў чатыры разы паранены, двойчы кантужаны.
Узнагароджаны 3 баявымі ордэнамі, медалём "За
адвагу", 17 іншымі медалямі, Ганаровай Граматай
Вярхоўнага Савета БССР, Граматай Вярхоўнага Савета
БССР і 2 медалямі ГДР.

9 месяцаў, правёўшы ў акопах, 331-я дывізія 3-га
Беларускага фронту вызваліла горад Дуброўна. Узвод
разведкі, якім камандаваў Анатоль Аляксандравіч,
першым уварваўся ў горад. За ўзяцце "важнага языка",
быў узнагароджаны кароткатэрміновым вотпускам,
магчымасцю паехаць да дому.

За вызваленне горада Мінска быў узнагароджаны
ордэнам "Чырвонай Зоркі". Удзельнічаў у Парадзе
Перамогі ў Маскве 24 чэрвеня 1945 г.

У 1950 г. скончыў Харкаўскі юрыдычны інстытут,
у 1953 г. - аспірантуру, абараніў кандыдацкую
дысертацыю. З 1954 г. працаваў у Інстытуце філасофіі і
права АН БССР. У 1973 г. яму была прысуджана вучоная
ступень доктара юрыдычных навук; у 1974 г. прысвоена
вучонае званне прафесара.

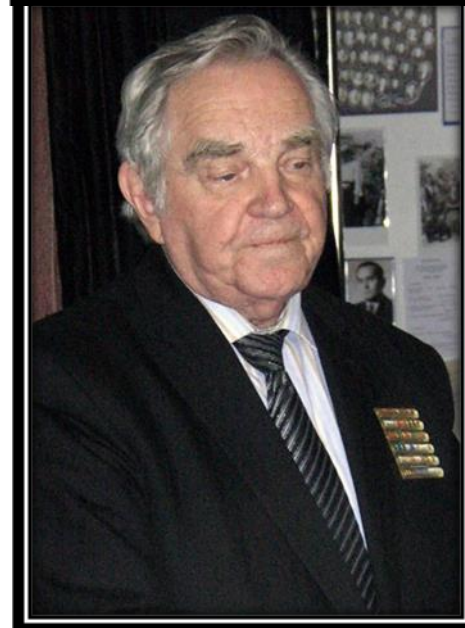
На юрыдычным факультэце БДУ - з 1959 г.
працаваў дацэнтам кафедры тэорыі і гісторыі дзяржавы і
права, а з 1965 г. узначальваў кафедру дзяржаўнага
права. З 1992 па 2012 гг. - прафесар кафедры
канстытуцыйнага права. За час працы ва ўніверсітэце
стаў легендай факультэта: падрыхтаваў 35 кандыдатаў
навук, а таксама 4 дактароў навук.

Удзельнічаў у рабочых групах па падрыхтоўцы
праектаў 3 канстытуцый: Канстытуцыі СССР 1977 г.,
Канстытуцыі БССР 1978 г., Канстытуцыі Рэспублікі
Беларусь 1994 г. У 1975 г. узначальваў дэлегацыю БССР
на канферэнцыі ААН у Жэневе. З 1985 па 1991 гг. быў
членам Пастаяннай палаты Міжнароднага трацейскага
суда ў Гаазе.

У 1990 г. прафесару А.А. Галаўко прысвоена
ганаровае званне "Заслужаны юрыст Рэспублікі
Беларусь".

Анатоль Аляксандравіч апублікаваў звыш 300
навуковых прац на многіх мовах свету па праблемах
канстытуцыйнага права і дзяржаўнага будаўніцтва.
Найбольш блізкай яму была тэма дэмакратыі.

Памёр 14 мая 2014 г.

Мікалай Кузьміч Глазуноў – удзельнік вызвалення Дубровенскага раёна. Начальнік штаба 508-га стралковага палка 174-й стралковай дывізіі.

Нарадзіўся 20 жніўня 1922 г.

У кастрычніку 1943 г. дывізія пачынала баі на беларускай зямлі. Палкі дывізіі двойчы фарсіравалі Днепр, вызвалялі частку тэрыторыі Дубровенскага раёна, праявілі выключную мужнасць і стойкасць пры захопе і ўтрыманні плацдармаў і апорных пунктаў ворага.

Пры фарсіраванні Дняпра і вызваленні вёсак Расасна, Холаўе, Баброва, Чырвоная Слабада, і Загваздзіна, падраздзяленні адбівалі па 10-12 контратак у дзень на працягу 3-х дзён; вораг пакінуў на полі боя забітымі да шмат афіцэраў, страціў шмат трафейў. Пасля гібелі капітана І.І. Булатава, Мікалаю

Глазунову прыйшлося на некаторы час узяць камандаванне батальёнам. На чацвёрты дзень атрымалася прарвацца да Холаўе і вызваліць Расасна. На пяты дзень ішлі баі за Холаўе. Было прынята рашэнне не атакуючы браць немцаў крыкамі: “За Радзіму! За Сталіна! Ура!”, а затым дзейнічаць па абставінах, у залежнасці ад таго, што будучь рабіць немцы. Калі над Дняпром прагучала моцнае “Ура!” гітлераўцы не вытрымалі і пасля моцнага артналёта і залпа “кацюш” немцы пачалі выбягаць з траншэй і ўцякаць да наступнага рубяжа абароны.

У ліпені 1944 г. Глазуноў М.К. прымаў удзел у вызваленні г. Гродна.

174-я стралковая дывізія была ўзнагароджана ордэнам Чырвонага Сцяга, а яе палкі (494, 508 і 628-й) сталі Гродненскімі.

За ўмелае камандаванне батальёнам, асабістую мужнасць і гераізм, праяўленыя пры вызваленні Гродна, старшы лейтэнант Мікалай Кузьміч Глазуноў быў узнагароджаны ордэнам Чырвонага Сцяга. Такую ж ўзнагароду ён атрымаў за ўдзел у баях пад Оршай і Мінскам. За баі ва Усходняй Прусіі афіцэр узнагароджаны ордэнам Аляксандра Неўскага.

Памёр у 2000 г.

Мемарыял, прысвечаны байцам 508-га стралковага палка 174-й дывізіі, якія абаранялі пазіцыі Полацкага УРа ў ліпені 1941 года.

Мемарыяльны комплекс “Рыленкі”

**Рыгор Фёдаравіч Кабылкін - удзельнік
вызвалення раёна, генерал-маёр у адстаўцы.**

Нарадзіўся ў г. Грозны. Скончыў нафтавы тэхнікум, у 1937 г. – Тбіліскае пяхотнае вучылішча, быў слухачом Ваеннай акадэміі імя М.В. Фрунзе.

З трэцяга курса акадэміі ў 1941 г. з парада на Чырвонай плошчы пайшоў на фронт начальнікам штаба 30-й асобнай стралковай брыгады. У красавіку 1942 г. быў паранены. Пасля выздараўлення ў ліпені 1942 г. назначаны начальнікам штаба 18-й асобнай стралковай брыгады (Заходні фронт), з 27 чэрвеня 1943 г. – камандзір стралковага палка 207-й стралковай дывізіі, затым начальнік апэратыўнага аддзела 36-га стралковага корпуса (Заходні фронт), з 12 жніўня 1944 г. – начальнік штаба 220-й стралковай Чырвонасцяжнай Аршанскай дывізіі, якая ваявала на тэрыторыі Дубровеншчыны і вызваляла г. Дуброўна. Вайну скончыў у званні палкоўніка.

З 1948 па 1957 гг. – начальнік штаба паветрана-дэсантнай дывізіі. Пасля заканчэння Ваеннай акадэміі Генеральнага штаба назначаны ў Адэскую ваенную акругу. З 1959 г. – прадстаўнік Сухапутных войск, галоўны прадстаўнік краін-удзельніц Варшаўскага Дагавора ў Албаніі. З 1961 г. – першы намеснік начальніка штаба Адэскай ваеннай акругі. У верасні 1970 г. па стану здароўя звольнены ў адстаўку ў званні генерал-маёра. Працаваў на ваеннай кафедры ў гідраметэаралагічным інстытуце.

Памёр у 1992 г.

**Ганаровыя грамадзяне горада Дуброўна: Кабылкін Р.Ф.,
Марамзін В.А., Недабораў П.І.**

**Пракофій Фёдаравіч Кляпач - удзельнік
вызвалення Дубровеншчыны ад нямецка-
фашысцкіх захопнікаў. Герой Савецкага Саюза.**

Пракофій Кляпач нарадзіўся 21 лютага 1919 года ў вёсцы Клепачы (цяпер - Харольскі раён Палтаўскай вобласці, Украіна). Пасля заканчэння Вяліка-Сарачынскага педагагічнага тэхнікума працаваў настаўнікам сярэдняй школы. У 1939 г. Кляпач быў прызваны на службу ў Чырвоную Армію. Удзельнічаў у савецка-фінляндскай вайне. У 1942 г. Кляпач скончыў курсы малодшых лейтэнантаў. Удзельнічаў у бітве за Маскву, вызваленні Смаленскай вобласці, Беларускай ССР, у баях ва Усходняй Прусіі. За час вайны шэсць разоў быў паранены.

Да верасня 1943 г. капітан Кляпач камандаваў 2-м стралковым батальёнам 1106-га стралковага палка 331-й стралковай дывізіі 31-й арміі 3-га Беларускага фронту. Яго батальён прымаў актыўны ўдзел у баях за вызваленне горада Ярэцава Смаленскай вобласці, а затым і непасрэдна за сам Смаленск. Па шляху ў Смаленск батальён разграміў нямецкую калону, вызваліўшы вялікую колькасць савецкіх грамадзян. Батальён Кляпача незаўважна для праціўніка прабраўся ў цэнтр горада (цяпер - плошча Перамогі) і ўзняў Чырвоны Сцяг над будынкам гасцініцы «Смаленск». Пасля за гэты подзвіг Кляпачу было прысвоена званне Ганаровага грамадзяніна горада Смаленск.

Асабліва вызначыўся падчас баёў за вызваленне Беларускай ССР.

Знаходзячыся ў в. Батракоўцы Дубровенскага раёна, батальён Кляпача атрымаў загад вызваліць г. Дуброўна. Прабіраючыся перабэжкамі пад моцным артабстрэлам па траве і ворыве, батальён к вечару стаў набліжацца да горада. Але авіяцыя не была папярэджана аб загадзе. Калі салдаты падыйшлі да драўлянага маста праз Днепр - пачаўся абстрэл маста. Праціўнік панёс значныя страты, бо на іншым беразе было скапленне яго тэхнікі. Але страты панёс і батальён Кляпача.

Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР ад 24 сакавіка 1945 г. капітан Пракофій Кляпач атрымаў высокае званне Героя Савецкага Саюза з уручэннем ордэна Леніна і медаля «Залатая Зорка» за «мужнасць і гераізм, праяўленыя пры фарсіраванні Бярэзіны і вызваленні горада Барысаў».

У 1946 г. Кляпач быў звольнены ў запас. У 1954 годзе ён скончыў Палтаўскі педагагічны інстытут, пасля чаго працаваў спачатку дырэктарам прамкамбіната, затым інжынерам на Харольскай фабрыцы гаспадарчых вырабаў. Памёр 3 жніўня 2001 г., пахаваны ў г. Харол.

Быў таксама ўзнагароджаны ордэнам Кастрычніцкай Рэвалюцыі, трыма ордэнамі Чырвонага Сцяга, ордэнамі Суворова 3-й ступені, Айчыннай вайны 1-й ступені, Чырвонай Зоркі, шэрагам медалёў.

Віктар Аляксандравіч Марамзін – удзельнік вызвалення Дубровенскага раёна.

Нарадзіўся ў 1913 г. у г. Новасібірск. У 1941 г. скончыў Ваенную электратэхнічную акадэмію сувязі імя С.М. Будзёнага, у 1949 г. – камандны факультэт Ваеннай акадэміі Генеральнага штаба (з залатым медалём), у 1950 г. – ваенна-гістарычны факультэт гэтай жа акадэміі.

Працоўную дзейнасць пачаў у 1931 г. рабочым на розных прадпрыемствах Сібіры. Восенню 1932 г. прызваны ў Чырвоную Армію.

У Вялікай Айчыннай вайне с першых да апошніх дзён. 30 чэрвеня 1941 г. на пасадзе начальніка сувязі 220-й стралковай дывізіі адбыў на фронт.

У маі 1943 г. В.А. Марамзін быў назначаны начальнікам штаба 331-й стралковай дывізіі Заходняга фронту, у якой ваяваў да канца вайны.

У чэрвені-жніўні 1944 г. дывізія ўдзельнічала ў Беларускай стратэгічнай аперацыі “Баграціён”, прарвала абарону праціўніка паўднёвей чыгуначнай дарогі Масква – Мінск і вызваліла сумесна з іншымі аб’яднаннямі 31-й арміі гг. Дуброўна, Орша, Барысаў, удзельнічала ў знішчэнні акружанай групіроўкі праціўніка ўсходней Мінска і многіх іншых баях на тэрыторыі Беларусі.

Пасля вайны В.А. Марамзін быў назначаны начальнікам штаба 18-й гвардзейскай механізаванай дывізіі, у 1947 г. пераведзены ў штаб сухапутных войскаў, а ў студзені таго ж года накіраваны на вучобу ў ваенную акадэмію. Быў выкладчыкам Ваеннай акадэміі Генеральнага штаба, дзе працаваў да выхада ў адстаўку ў 1975 г.

Кандыдат ваенных навук, дацэнт.

